

Skolverkets föreskrifter om kursplan för kommunal vuxenutbildning i svenska för invandrare;

beslutade den XXX 2017.

Med stöd av 2 kap. 12 § förordningen (2011:1108) om vuxenutbildning föreskriver Skolverket att kursplanen för kommunal vuxenutbildning i svenska för invandrare ska ha följande lydelse.

-
1. Dessa föreskrifter träder i kraft den 1 januari 2018

På Skolverkets vägnar

GENERALDIREKTÖREN

Föredragande

Förslag

Kursplan för kommunal vuxenutbildning i svenska för invandrare

Utbildningens syfte

Kommunal vuxenutbildning i svenska för invandrare är en kvalificerad språkutbildning som syftar till att ge vuxna invandrare grundläggande kunskaper i svenska språket. En elev med ett annat modersmål än svenska ska inom utbildningen få lära sig och utveckla ett funktionellt andraspråk. Utbildningen ska ge språkliga redskap för kommunikation och aktivt deltagande i vardags-, samhälls- och arbetsliv samt fortsatta studier. Utbildningen syftar också till att ge vuxna invandrare som saknar grundläggande läs- och skrivfärdigheter möjlighet att förvärva sådana färdigheter. En elev som inte är funktionellt litterat eller har ett annat skriftsystem än det latinska alfabetet ska få grundläggande läs- och skrivundervisning inom ramen för utbildningen.

Utbildningen ska rikta sig till personer som har olika erfarenheter, livssituation, kunskaper och studiemål. Undervisningen ska planeras och utformas tillsammans med eleven och anpassas till elevens intressen, erfarenheter, allsidiga kunskaper och långsiktiga mål.

Utbildningen ska, med utgångspunkt från individens behov, kunna kombineras med förvärvsarbete eller andra aktiviteter, till exempel arbetslivs- och samhällsorientering, validering, praktik eller annan utbildning. Undervisningen måste därför utformas så flexibelt som möjligt när det gäller tid, plats, innehåll och arbetsformer.

Utbildningens mål och karaktär

Genom undervisningen i kommunal vuxenutbildning i svenska för invandrare ska eleven ges förutsättningar att utveckla

- sin förmåga att läsa och skriva svenska,
- sin förmåga att tala, samtala, läsa, lyssna och förstå svenska i olika sammanhang,
- sin förmåga att anpassa språket till olika mottagare och situationer,
- ett gott uttal,
- insikter i hur man lär sig språk,
- inlärnings- och kommunikationsstrategier för sin fortsatta språkutveckling,
- sin förmåga att använda digital teknik och relevanta verktyg för lärande och kommunikation, samt
- sin förmåga att förhålla sig till information från olika källor.

Kommunal vuxenutbildning i svenska för invandrare karaktäriseras av att eleven utvecklar en kommunikativ språkförmåga. Detta innebär att eleven kan kommunicera, såväl muntligt som skriftligt, utifrån sina behov. Den kommunikativa språkförmågan innefattar olika kompetenser som samverkar och kompletterar varandra. En kommunikativ språkförmåga förutsätter därför både tillgång till ett språkligt system och kunskaper om hur detta system används. Undervisningen ska ge eleven möjligheter att utveckla kunskaper och färdigheter av olika slag för att kunna göra relevanta språkliga val i förhållande till den aktuella kommunikativa situationen. Kunskap om det språkliga systemet innefattar ord, fraser, uttal och grammatiska strukturer, medan kunskap om språkanvändningen handlar om hur man bygger upp en text och gör funktionella språkliga val och anpassningar i förhållande till mottagare och syfte. En viktig kompetens är även att kunna använda strategier och olika medier för att på det mest effektiva sättet få fram sitt budskap.

I undervisningen ska eleven möta olika slags texter där ord, bild och ljud samspekar såväl med som utan digitala verktyg. Undervisningen ska bidra till att eleven utvecklar en medvetenhet om hur språkinläring går till och en insikt i det egna lärandet. Eleven ska också ges möjlighet att utveckla sin interkulturella kompetens genom att reflektera över egna kulturella erfarenheter och jämföra dem med företeelser i vardags-, samhälls-, studie- och arbetsliv i Sverige.

Undervisningen ska även bidra till att eleven utvecklar sin kompetens att använda digital teknik, relevanta verktyg och medier för information, kommunikation och lärande.

Genom undervisningen i grundläggande läs- och skrivinläring ska eleven ges möjlighet att

- utveckla sin förståelse för hur skrift förmedlar budskap och hur språket är uppbyggt,
- utveckla sin förmåga att använda språket i olika sammanhang,
- tillämpa de vanligaste reglerna för skriftspråket,
- använda läsning och skrivning för att lära, förstå och uttrycka sig,
- bli medveten om hur man lär sig språk,
- utveckla några enkla strategier för läsning och skrivning med olika syften, samt
- använda digital teknik och relevanta hjälpmedel för läs- och skrivinläring.

Utbildningens uppbyggnad

Den kommunala vuxenutbildningen i svenska för invandrare består av tre olika studievägar, 1, 2 och 3 samt fyra olika kurser, A, B, C och D. Studieväg 1 utgörs av kurserna A, B, C och D, studieväg 2 av kurserna B, C och D och studieväg 3 av kurserna C och D. De olika studievägarna riktar sig till personer med olika bakgrund, förutsättningar och mål.

Studievägarna visar på vilken ingångskurs och progressionstakt som är lämplig. En elev påbörjar sina studier inom den studieväg och på den kurs inom studievägen som bäst passar hans eller hennes individuella förutsättningar. Kunskapskraven för en kurs är desamma oavsett studieväg.

Studieväg 1 vänder sig i första hand till personer med mycket kort studiebakgrund och studieväg 3 till dem som är vana att studera.

Bedömningen av vilken studieväg som är lämplig för en elev och vilken kurs inom studievägen eleven bör börja på ska utgå från en kartläggning av hans eller hennes kunskaper, förutsättningar och vad som i övrigt kan ha betydelse för möjligheterna att uppfylla kraven.

Kurserna på de tre studievägarna får olika utformning beroende på elevens studievana, utbildningsbakgrund och kunskaper i svenska vid kursstarten. En elev kan avsluta den kommunala vuxenutbildningen i svenska för invandrare efter respektive kurs. Alla elever ska dock ges möjlighet att studera till och med kurs D inom sin studieväg, med den anpassning som krävs för att eleverna ska nå kunskapskraven.

Grundläggande läs- och skrivinläring

Utbildningen avseende grundläggande läs- och skrivinläring vänder sig till personer utan tidigare utbildning och till personer som har kort utbildning och som inte är funktionellt litterata. Genom undervisningen inom kommunal vuxenutbildning i svenska för invandrare och i huvudsak på studieväg 1 ska eleven få möjlighet att förvärva grundläggande läs- och skrivfärdigheter, vilket inbegriper att fördjupa och automatisera sina kunskaper. Att bli funktionellt litterat i grundläggande bemärkelse kan ta lång tid.

Undervisning i grundläggande läs- och skrivinläring kan även behövas på studieväg 2 och 3 för elever som är litterata om eleven inte behärskar det latinska alfabetet. I detta fall ser lärprocessen annorlunda ut.

Utbildning avseende grundläggande läs- och skrivinläring knyts inte till någon av kurserna A–D, utan utgör en egen del som kombineras med dessa kurser. Det är alltså en process som kan pågå under hela den tid som eleven deltar i kommunal vuxenutbildning i svenska för invandrare, för att färdigheterna ska hinna automatiseras.

Undervisningen i grundläggande läs- och skrivinläring kan ske på elevens modersmål eller ett annat språk som eleven behärskar.

Bedömning

Utgångspunkten för bedömningen ska vara elevens förmåga att använda det svenska språket på ett begripligt sätt i olika syften i vardags-, samhälls-, och arbetsliv samt fortsatta studier. Bedömningen ska omfatta elevens kunskaper i enlighet med kunskapskrav för betygen A, B, C, D och E. Kunskapskraven är formulerade utifrån fem kunskapsområden: hörförståelse, läsförståelse, muntlig interaktion, muntlig produktion och skriftlig färdighet. Kunskapsområdena ska inte bedömas fristående från varandra utan läraren måste göra en helhetsbedömning av elevens språkliga förmåga och utgå från vad eleven faktiskt klarar av språkligt. Den språkliga korrektheten ska relateras till den innehållsliga och språkliga komplexiteten.

För kurserna A–D gäller att betyg sätts efter avslutad kurs. Inom den del av utbildningen som gäller grundläggande läs- och skrivinläring sätts inte betyg.

Kunskapskrav

Hörförståelse

Kurs A

Eleven kan med stöd förstå tydligt, enkelt tal i konkreta, vardagsnära situationer.

Betyget E	Betyget D	Betyget C	Betyget B	Betyget A
<p>Eleven förstår vanliga ord och enkla fraser i korta återberättade vardagliga händelser samt anpassad och tydlig information som är av intresse för eleven.</p> <p>Eleven visar sin förståelse för enkla och vanligt förekommande muntliga instruktioner genom att på ett i huvudsak fungerande sätt agera utifrån dem.</p>	<p>Betyget D innebär att kunskapskraven för E och till övervägande del för C är uppfyllda.</p>	<p>Eleven förstår enkla fraser och meningar i korta återberättade vardagliga händelser samt anpassad och tydlig information som är av intresse för eleven.</p> <p>Eleven visar sin förståelse för enkla och vanligt förekommande muntliga instruktioner genom att på ett fungerande sätt agera utifrån dem.</p>	<p>Betyget B innebär att kunskapskraven för C och till övervägande del för A är uppfyllda.</p>	<p>Eleven förstår sammanhängande fraser och meningar i korta återberättade vardagliga händelser samt anpassad och tydlig information som är av intresse för eleven.</p> <p>Eleven visar sin förståelse för enkla och vanligt förekommande muntliga instruktioner genom att på ett väl fungerande sätt agera utifrån dem.</p>

Kurs B

Eleven kan förstå tydligt, enkelt tal i vanliga situationer i vardagslivet.

Betyget E	Betyget D	Betyget C	Betyget B	Betyget A
<p>Eleven visar sin förståelse för korta återberättade</p>	<p>Betyget D innebär att kunskapskraven för E</p>	<p>Eleven visar sin förståelse för korta återberättade</p>	<p>Betyget B innebär att kunskapskraven för C och till övervägande</p>	<p>Eleven visar sin förståelse för korta återberättade</p>

<p>händelser, samtal, information och anpassade nyheter om välbekanta ämnen genom att göra enkla sammanfattningar av huvudinnehållet.</p> <p>Eleven visar sin förståelse för korta och tydliga muntliga meddelanden och instruktioner i vardagslivet genom att på ett i huvudsak fungerande sätt agera utifrån dem.</p>	<p>och till övervägande del för C är uppfyllda.</p>	<p>händelser, samtal, information och anpassade nyheter om välbekanta ämnen genom att göra enkla sammanfattningar av huvudinnehållet och kommentera väsentliga detaljer.</p> <p>Eleven visar sin förståelse för korta och tydliga muntliga meddelanden och instruktioner i vardagslivet genom att på ett fungerande sätt agera utifrån dem.</p>	<p>del för A är uppfyllda.</p>	<p>händelser, samtal, information och anpassade nyheter om välbekanta ämnen genom att göra enkla sammanfattningar av huvudinnehållet och kommentera väsentliga detaljer och enstaka nyanser.</p> <p>Eleven visar sin förståelse för korta och tydliga muntliga meddelanden och instruktioner i vardagslivet genom att på ett väl fungerande sätt agera utifrån dem.</p>
---	---	---	--------------------------------	---

Kurs C

Eleven kan förstå tydligt, enkelt tal i vanliga situationer i vardags-, samhälls-, studie- och arbetsliv.

Betyget E	Betyget D	Betyget C	Betyget B	Betyget A
<p>Eleven visar sin förståelse för återberättade händelser, beskrivningar, samtal, information och korta nyheter som rör bekanta ämnen genom att göra enkla sammanfattningar av huvudinnehållet.</p> <p>Eleven visar sin förståelse för enkla och tydliga muntliga meddelanden och instruktioner genom att på ett i huvudsak fungerande sätt agera utifrån dem.</p>	<p>Betyget D innebär att kunskapskraven för E och till övervägande del för C är uppfyllda.</p>	<p>Eleven visar sin förståelse för återberättade händelser, beskrivningar, samtal, information och korta nyheter som rör bekanta ämnen genom att göra enkla sammanfattningar av huvudinnehållet och kommentera väsentliga detaljer.</p> <p>Eleven visar sin förståelse för enkla och tydliga muntliga meddelanden och instruktioner genom att på ett fungerande sätt agera utifrån dem.</p>	<p>Betyget B innebär att kunskapskraven för C och till övervägande del för A är uppfyllda.</p>	<p>Eleven visar sin förståelse för återberättade händelser, beskrivningar, samtal, information och korta nyheter som rör bekanta ämnen genom att göra enkla sammanfattningar av huvudinnehållet och kommentera väsentliga detaljer och vissa nyanser.</p> <p>Eleven visar sin förståelse för enkla och tydliga muntliga meddelanden och instruktioner genom att på ett väl fungerande sätt agera utifrån dem.</p>

Kurs D

Eleven kan förstå tydligt tal i informella och mer formella situationer i vardags-, samhälls-, studie- och arbetsliv.

Betyget E	Betyget D	Betyget C	Betyget B	Betyget A
<p>Eleven visar sin förståelse för berättelser, beskrivningar, samtal, diskussioner, information och nyheter som rör bekanta ämnen genom att göra sammanfattningar av huvudinnehållet.</p> <p>Eleven visar sin förståelse för detaljerade och tydliga muntliga instruktioner genom att på ett i huvudsak fungerande sätt agera utifrån dem.</p>	<p>Betyget D innebär att kunskapskraven för E och till övervägande del för C är uppfyllda.</p>	<p>Eleven visar sin förståelse för berättelser, beskrivningar, samtal, diskussioner, information och nyheter som rör bekanta ämnen genom att göra sammanfattningar av huvudinnehållet och kommentera väsentliga detaljer.</p> <p>Eleven visar sin förståelse för detaljerade och tydliga muntliga instruktioner genom att på ett fungerande sätt agera utifrån dem.</p>	<p>Betyget B innebär att kunskapskraven för C och till övervägande del för A är uppfyllda.</p>	<p>Eleven visar sin förståelse för berättelser, beskrivningar, samtal, diskussioner, information och nyheter som rör bekanta ämnen genom att göra sammanfattningar av huvudinnehållet och kommentera väsentliga detaljer och vissa nyanser.</p> <p>Eleven visar sin förståelse för detaljerade och tydliga muntliga instruktioner genom att på ett väl fungerande sätt agera utifrån dem.</p>

Kunskapskrav

Läsförståelse

Kurs A

Eleven kan hämta, läsa och förstå enkel information i konkreta, vardagsnära situationer.

Betyget E	Betyget D	Betyget C	Betyget B	Betyget A
<p>Eleven hämtar och förstår information i form av vanliga ord och symboler samt mycket enkla fraser.</p> <p>Eleven läser och förstår anpassade och mycket enkla texter om något välbekant ämne.</p>	<p>Betyget D innebär att kunskapskraven för E och till övervägande del för C är uppfyllda.</p>	<p>Eleven hämtar och förstår information i form av vanliga ord och symboler samt enkla fraser.</p> <p>Eleven läser och förstår anpassade enkla texter om något välbekant ämne.</p>	<p>Betyget B innebär att kunskapskraven för C och till övervägande del för A är uppfyllda.</p>	<p>Eleven hämtar och förstår information i form av symboler, enkla fraser och meningar.</p> <p>Eleven läser och förstår korta, enkla texter om något välbekant ämne.</p>

Läsförståelse

Kurs B

Eleven kan läsa, förstå och använda enkla texter i bekanta situationer i vardagslivet.

Betyget E	Betyget D	Betyget C	Betyget B	Betyget A
<p>Eleven läser anpassade berättande och beskrivande texter om välbekanta ämnen och visar sin förståelse genom att göra enkla sammanfattningar av huvudinnehållet.</p> <p>Eleven visar sin förståelse för personliga meddelanden, konkret information och korta, tydliga och enkla instruktioner genom att på ett huvudsak fungerande sätt agera utifrån detta.</p> <p>Eleven väljer och använder några lässtrategier på ett huvudsak fungerande sätt.</p>	<p>Betyget D innebär att kunskapskraven för E och till övervägande del för C är uppfyllda.</p>	<p>Eleven läser anpassade berättande och beskrivande texter om välbekanta ämnen och visar sin förståelse genom att göra enkla sammanfattningar av huvudinnehållet och kommentera väsentliga detaljer.</p> <p>Eleven visar sin förståelse för personliga meddelanden, konkret information och korta, tydliga och enkla instruktioner genom att på ett fungerande sätt agera utifrån detta.</p> <p>Eleven väljer och använder några lässtrategier på ett ändamålsenligt sätt.</p>	<p>Betyget B innebär att kunskapskraven för C och till övervägande del för A är uppfyllda.</p>	<p>Eleven läser anpassade berättande och beskrivande texter om välbekanta ämnen och visar sin förståelse genom att göra enkla sammanfattningar av huvudinnehållet och kommentera väsentliga detaljer och enstaka nyanser.</p> <p>Eleven visar sin förståelse för personliga meddelanden, konkret information och korta, tydliga och enkla instruktioner genom att på ett väl fungerande sätt agera utifrån detta.</p> <p>Eleven väljer och använder några lässtrategier på ett ändamålsenligt och effektivt sätt.</p>

Kurs C

Eleven kan läsa, förstå och använda enkla, vanligt förekommande texter i vardags-, samhälls-, studie-, och arbetsliv.

Betyget E	Betyget D	Betyget C	Betyget B	Betyget A
<p>Eleven läser korta berättande och beskrivande texter om bekanta ämnen och visar sin förståelse genom att göra enkla sammanfattningar av huvudinnehållet.</p>	<p>Betyget D innebär att kunskapskraven för E och till övervägande del för C är uppfyllda.</p>	<p>Eleven läser korta berättande och beskrivande texter om bekanta ämnen och visar sin förståelse genom att göra enkla sammanfattningar av huvudinnehållet</p>	<p>Betyget B innebär att kunskapskraven för C och till övervägande del för A är uppfyllda.</p>	<p>Eleven läser korta berättande och beskrivande texter om bekanta ämnen och visar sin förståelse genom att göra enkla sammanfattningar av huvudinnehållet</p>

<p>Eleven hämtar specifik information i enkla faktaorienterade texter, tabeller och diagram och för enkla resonemang om informationen.</p> <p>Eleven visar sin förståelse för korta, tydliga instruktioner och föreskrifter genom att på ett i huvudsak fungerande sätt agera utifrån dem.</p> <p>Eleven väljer och använder på ett i huvudsak fungerande sätt olika lässtrategier utifrån syftet med läsningen.</p>	<p>och kommentera väsentliga detaljer.</p> <p>Eleven hämtar specifik information i enkla faktaorienterade texter, tabeller och diagram och för utvecklade resonemang om informationen.</p> <p>Eleven visar sin förståelse för korta, tydliga instruktioner och föreskrifter genom att på ett fungerande sätt agera utifrån dem.</p> <p>Eleven väljer och använder på ett ändamålsenligt sätt olika lässtrategier utifrån syftet med läsningen.</p>		<p>och kommentera väsentliga detaljer och vissa nyanser.</p> <p>Eleven hämtar specifik information i enkla faktaorienterade texter, tabeller och diagram och för välutvecklade resonemang om informationen.</p> <p>Eleven visar sin förståelse för korta, tydliga instruktioner och föreskrifter genom att på ett väl fungerande sätt agera utifrån dem.</p> <p>Eleven väljer och använder på ett ändamålsenligt och effektivt sätt olika lässtrategier utifrån syftet med läsningen.</p>
---	--	--	---

Kurs D

Eleven kan läsa, förstå och använda enkla texter med viss komplexitet i vardags-, samhälls-, studie- och arbetsliv.

Betyget E	Betyget D	Betyget C	Betyget B	Betyget A
<p>Eleven läser berättande, beskrivande och argumenterande texter om bekanta ämnen och visar sin förståelse genom att göra sammanfattningar av huvudinnehållet.</p> <p>Eleven hämtar specifik information i faktaorienterade texter och för enkla resonemang om informationen.</p>	<p>Betyget D innebär att kunskapskraven för E och till övervägande del för C är uppfyllda.</p>	<p>Eleven läser berättande, beskrivande och argumenterande texter om bekanta ämnen och visar sin förståelse genom att göra sammanfattningar av huvudinnehållet och kommentera väsentliga detaljer.</p> <p>Eleven hämtar specifik information i faktaorienterade texter och för utvecklade</p>	<p>Betyget B innebär att kunskapskraven för C och till övervägande del för A är uppfyllda.</p>	<p>Eleven läser berättande, beskrivande och argumenterande texter om bekanta ämnen och visar sin förståelse genom att göra sammanfattningar av huvudinnehållet och kommentera väsentliga detaljer och vissa nyanser.</p> <p>Eleven hämtar specifik information i faktaorienterade texter och för</p>

<p>Eleven visar sin förståelse för tydliga instruktioner och föreskrifter genom att på ett i huvudsak fungerande sätt agera utifrån dem.</p> <p>Eleven väljer och använder på ett i huvudsak fungerande sätt olika lässtrategier utifrån syftet med läsningen.</p>		<p>resonemang om informationen.</p> <p>Eleven visar sin förståelse för tydliga instruktioner och föreskrifter genom att på ett fungerande sätt agera utifrån dem.</p> <p>Eleven väljer och använder på ett ändamålsenligt sätt olika lässtrategier utifrån syftet med läsningen.</p>		<p>välutvecklade resonemang om informationen.</p> <p>Eleven visar sin förståelse för tydliga instruktioner och föreskrifter genom att på ett väl fungerande sätt agera utifrån dem.</p> <p>Eleven väljer och använder på ett ändamålsenligt och effektivt sätt olika lässtrategier utifrån syftet med läsningen.</p>
--	--	--	--	---

Kunskapskrav

Muntlig interaktion

Kurs A

Eleven kan etablera social kontakt och med stöd kommunicera i konkreta, vardagsnära situationer.

Betyget E	Betyget D	Betyget C	Betyget B	Betyget A
<p>Eleven deltar i mycket enkla, vardagliga samtal genom att använda ord och enkla hälsnings-, artighets- och avskedsfraser samt ställa och besvara enkla frågor utifrån konkreta behov.</p> <p>Eleven väljer och använder på ett i huvudsak fungerande sätt gester, frågor och andra strategier för att förstå och göra sig förstådd.</p>	<p>Betyget D innebär att kunskapskraven för E och till övervägande del för C är uppfyllda.</p>	<p>Eleven deltar i mycket enkla, vardagliga samtal genom att använda ord och vanliga fraser samt ställa och besvara enkla frågor utifrån konkreta behov.</p> <p>Eleven väljer och använder på ett ändamålsenligt sätt gester, frågor och andra strategier för att förstå och göra sig förstådd.</p>	<p>Betyget B innebär att kunskapskraven för C och till övervägande del för A är uppfyllda.</p>	<p>Eleven deltar i mycket enkla, vardagliga samtal genom att använda ord, fraser och meningar samt ställa och besvara enkla frågor utifrån konkreta behov.</p> <p>Eleven väljer och använder på ett ändamålsenligt och effektivt sätt gester, frågor och andra strategier för att förstå och göra sig förstådd.</p>

Kurs B

Eleven kan med stöd kommunicera i vanliga situationer i vardagslivet.

Betyget E	Betyget D	Betyget C	Betyget B	Betyget A
<p>Eleven deltar i enkla samtal om välbekanta ämnen genom att framföra och reagera på påståenden, åsikter och önskemål samt ställa och besvara frågor på ett sätt som till viss del upprätthåller samtalet.</p> <p>Eleven väljer och använder på ett i huvudsak fungerande sätt strategier för att förstå och göra sig förstådd.</p>	<p>Betyget D innebär att kunskapskraven för E och till övervägande del för C är uppfyllda.</p>	<p>Eleven deltar i enkla samtal om välbekanta ämnen genom att framföra och reagera på påståenden, åsikter och önskemål samt ställa och besvara frågor på ett sätt som upprätthåller samtalet relativt väl.</p> <p>Eleven väljer och använder på ett ändamålsenligt sätt strategier för att förstå och göra sig förstådd.</p>	<p>Betyget B innebär att kunskapskraven för C och till övervägande del för A är uppfyllda.</p>	<p>Eleven deltar i enkla samtal om välbekanta ämnen genom att framföra och reagera på påståenden, åsikter och önskemål samt ställa och besvara frågor på ett sätt som upprätthåller samtalet väl.</p> <p>Eleven väljer och använder på ett ändamålsenligt och effektivt sätt strategier för att förstå och göra sig förstådd.</p>

Kurs C

Eleven kan, med viss anpassning till syfte och samtalspartner, kommunicera med ett enkelt språk i vanliga situationer i vardags-, samhälls-, studie- och arbetsliv.

Betyget E	Betyget D	Betyget C	Betyget B	Betyget A
<p>Eleven deltar i enkla samtal och diskussioner om bekanta ämnen genom att framföra och efterfråga åsikter, tankar och information på ett sätt som till viss del för samtalen och diskussionerna framåt.</p> <p>Eleven väljer och använder på ett i huvudsak fungerande sätt strategier som underlättar interaktionen.</p>	<p>Betyget D innebär att kunskapskraven för E och till övervägande del för C är uppfyllda.</p>	<p>Eleven deltar i enkla samtal och diskussioner om bekanta ämnen genom att framföra och efterfråga åsikter, tankar och information på ett sätt som för samtalen och diskussionerna framåt.</p> <p>Eleven väljer och använder på ett ändamålsenligt sätt strategier som underlättar interaktionen.</p>	<p>Betyget B innebär att kunskapskraven för C och till övervägande del för A är uppfyllda.</p>	<p>Eleven deltar i enkla samtal och diskussioner om bekanta ämnen genom att framföra och efterfråga åsikter, tankar och information på ett sätt som för samtalen och diskussionerna framåt och fördjupar eller breddar dem.</p> <p>Eleven väljer och använder på ett ändamålsenligt och effektivt sätt strategier som underlättar interaktionen.</p>

Kurs D

Eleven kan, med viss anpassning till syfte och samtalspartner, kommunicera i både informella och mer formella situationer i vardags-, samhälls-, studie- och arbetsliv.

Betyget E	Betyget D	Betyget C	Betyget B	Betyget A
<p>Eleven deltar i samtal och diskussioner om bekanta ämnen genom att uttrycka och bemöta åsikter med enkla argument samt framföra och efterfråga tankar och information på ett sätt som till viss del för samtalen och diskussionerna framåt.</p> <p>Eleven väljer och använder på ett huvudsak fungerande sätt strategier som löser problem i interaktionen.</p>	<p>Betyget D innebär att kunskapskraven för E och till övervägande del för C är uppfyllda.</p>	<p>Eleven deltar i samtal och diskussioner om bekanta ämnen genom att uttrycka och bemöta åsikter med utvecklade argument samt framföra och efterfråga tankar och information på ett sätt som för samtalen och diskussionerna framåt.</p> <p>Eleven väljer och använder på ett ändamålsenligt sätt strategier som löser problem i interaktionen.</p>	<p>Betyget B innebär att kunskapskraven för C och till övervägande del för A är uppfyllda.</p>	<p>Eleven deltar i samtal och diskussioner om bekanta ämnen genom att uttrycka och bemöta åsikter med välutvecklade argument samt framföra och efterfråga tankar och information på ett sätt som för samtalen och diskussionerna framåt och fördjupar eller breddar dem.</p> <p>Eleven väljer och använder på ett ändamålsenligt och effektivt sätt strategier som löser problem i interaktionen.</p>

Kunskapskrav

Muntlig produktion

Kurs A

Eleven kan med stöd kommunicera med ett enkelt språk i några situationer som rör den egna personen.

Betyget E	Betyget D	Betyget C	Betyget B	Betyget A
<p>Eleven berättar med vanliga ord och enkla fraser om personliga förhållanden och erfarenheter.</p> <p>Eleven väljer och använder på ett huvudsak fungerande sätt gester och andra strategier för att göra sig förstådd.</p>	<p>Betyget D innebär att kunskapskraven för E och till övervägande del för C är uppfyllda.</p>	<p>Eleven berättar med ord och vanliga fraser om personliga förhållanden och erfarenheter.</p> <p>Eleven väljer och använder på ett ändamålsenligt sätt gester och andra strategier för att göra sig förstådd.</p>	<p>Betyget B innebär att kunskapskraven för C och till övervägande del för A är uppfyllda.</p>	<p>Eleven berättar med sammanhängande fraser och meningar om personliga förhållanden och erfarenheter.</p> <p>Eleven väljer och använder på ett ändamålsenligt och effektivt sätt gester och andra strategier för att göra sig förstådd.</p>

Kurs B

Eleven kan med stöd kommunicera med ett enkelt språk och med hjälp av gester i vanliga situationer i vardagslivet.

Betyget E	Betyget D	Betyget C	Betyget B	Betyget A
<p>Eleven berättar i enkel form om personliga erfarenheter och välbekanta personer, platser och händelser.</p> <p>Eleven uttrycker sig begripligt och till viss del sammanhängande.</p> <p>Eleven väljer och använder på ett i huvudsak fungerande sätt några strategier för att göra sig förstådd.</p>	<p>Betyget D innebär att kunskapskraven för E och till övervägande del för C är uppfyllda.</p>	<p>Eleven berättar i utvecklad form om personliga erfarenheter och välbekanta personer, platser och händelser.</p> <p>Eleven uttrycker sig relativt tydligt och sammanhängande.</p> <p>Eleven väljer och använder på ett ändamålsenligt sätt några strategier för att göra sig förstådd.</p>	<p>Betyget B innebär att kunskapskraven för C och till övervägande del för A är uppfyllda.</p>	<p>Eleven berättar i välutvecklad form om personliga erfarenheter och välbekanta personer, platser och händelser.</p> <p>Eleven uttrycker sig tydligt och väl sammanhängande.</p> <p>Eleven väljer och använder på ett ändamålsenligt och effektivt sätt några strategier för att göra sig förstådd.</p>

Kurs C

Eleven kan, med viss anpassning till syfte och mottagare, kommunicera med ett enkelt språk i vanliga situationer i vardags-, samhälls-, studie- och arbetsliv.

Betyget E	Betyget D	Betyget C	Betyget B	Betyget A
<p>Eleven berättar om och beskriver i enkel form personliga erfarenheter och åsikter om bekanta ämnen samt ger enkla råd och instruktioner.</p> <p>Eleven uttrycker sig begripligt och till viss del sammanhängande samt visar prov på viss språklig variation.</p> <p>Eleven väljer och använder på ett i huvudsak fungerande sätt olika strategier för</p>	<p>Betyget D innebär att kunskapskraven för E och till övervägande del för C är uppfyllda.</p>	<p>Eleven berättar om och beskriver i utvecklad form personliga erfarenheter och åsikter om bekanta ämnen samt ger enkla råd och instruktioner.</p> <p>Eleven uttrycker sig relativt tydligt och sammanhängande samt visar prov på förhållandevis god språklig variation.</p> <p>Eleven väljer och använder på ett ändamålsenligt sätt olika strategier för att förbättra kommunikationen.</p>	<p>Betyget B innebär att kunskapskraven för C och till övervägande del för A är uppfyllda.</p>	<p>Eleven berättar om och beskriver i välutvecklad form personliga erfarenheter och åsikter om bekanta ämnen samt ger enkla råd och instruktioner.</p> <p>Eleven uttrycker sig tydligt och väl sammanhängande samt visar prov på god språklig variation.</p> <p>Eleven väljer och använder på ett ändamålsenligt och effektivt sätt olika strategier för</p>

att förbättra kommunikationen.				att förbättra kommunikationen.
--------------------------------	--	--	--	--------------------------------

Kurs D

Eleven kan, med viss anpassning till syfte och mottagare, kommunicera både i informella och mer formella situationer i vardags-, samhälls-, studie- och arbetsliv.

Betyget E	Betyget D	Betyget C	Betyget B	Betyget A
<p>Eleven berättar om och beskriver i enkel form aktuella händelser, erfarenheter, intryck och åsikter samt ger råd och instruktioner.</p> <p>Eleven uttrycker sig med visst flyt och till viss del sammanhängande samt visar viss språklig variation.</p> <p>Eleven väljer och använder på ett huvudsak fungerande sätt olika strategier för att förbättra kommunikationen.</p>	<p>Betyget D innebär att kunskapskraven för E och till övervägande del för C är uppfyllda.</p>	<p>Eleven berättar om och beskriver i utvecklad form aktuella händelser, erfarenheter, intryck och åsikter samt ger råd och instruktioner.</p> <p>Eleven uttrycker sig med relativt gott flyt och sammanhängande samt visar förhållandevis god språklig variation.</p> <p>Eleven väljer och använder på ett ändamålsenligt sätt olika strategier för att förbättra kommunikationen.</p>	<p>Betyget B innebär att kunskapskraven för C och till övervägande del för A är uppfyllda.</p>	<p>Eleven berättar om och beskriver i välutvecklad form aktuella händelser, erfarenheter, intryck och åsikter samt ger råd och instruktioner.</p> <p>Eleven uttrycker sig med gott flyt och väl sammanhängande samt visar god språklig variation.</p> <p>Eleven väljer och använder på ett ändamålsenligt och effektivt sätt olika strategier för att förbättra kommunikationen.</p>

Kunskapskrav**Skriftlig färdighet****Kurs A**

Eleven kan hantera skrift i några vardagsnära situationer.

Betyget E	Betyget D	Betyget C	Betyget B	Betyget A
<p>Eleven skriver med enkla ord och symboler personliga uppgifter i några vanligt förekommande situationer.</p> <p>Eleven skriver på ett i huvudsak fungerande sätt av viktig information</p>	<p>Betyget D innebär att kunskapskraven för E och till övervägande del för C är uppfyllda.</p>	<p>Eleven skriver med ord, symboler och enkla fraser personliga uppgifter i några vanligt förekommande situationer.</p> <p>Eleven skriver på ett fungerande sätt av viktig information efter personliga behov.</p>	<p>Betyget B innebär att kunskapskraven för C och till övervägande del för A är uppfyllda.</p>	<p>Eleven skriver med ord, symboler och fraser personliga uppgifter i några vanligt förekommande situationer.</p> <p>Eleven skriver på ett väl fungerande sätt av viktig information efter personliga behov.</p>

efter personliga behov.				
-------------------------	--	--	--	--

Kurs B

Eleven kan skriva några enkla texter för att kommunicera i vanliga situationer i vardagslivet.

Betyget E	Betyget D	Betyget C	Betyget B	Betyget A
<p>Eleven skriver enkla och begripliga korta meddelanden, hälsningar och texter om sig själv och upplevda händelser.</p> <p>Eleven skapar i huvudsak fungerande sammanhang i sina texter.</p> <p>Eleven väljer och använder på ett i huvudsak fungerande sätt några strategier för skrivande.</p>	<p>Betyget D innebär att kunskapskraven för E och till övervägande del för C är uppfyllda.</p>	<p>Eleven skriver enkla och relativt tydliga korta meddelanden, hälsningar och texter om sig själv och upplevda händelser.</p> <p>Eleven skapar fungerande sammanhang i sina texter.</p> <p>Eleven väljer och använder på ett ändamålsenligt sätt några strategier för skrivande.</p>	<p>Betyget B innebär att kunskapskraven för C och till övervägande del för A är uppfyllda.</p>	<p>Eleven skriver enkla och tydliga korta meddelanden, hälsningar och texter om sig själv och upplevda händelser.</p> <p>Eleven skapar väl fungerande sammanhang i sina texter.</p> <p>Eleven väljer och använder på ett ändamålsenligt och effektivt sätt några strategier för skrivande.</p>

Kurs C

Eleven kan skriva enkla texter, med viss anpassning till syfte och mottagare, för att kommunicera i vanliga situationer i vardags-, samhälls-, studie- och arbetsliv.

Betyget E	Betyget D	Betyget C	Betyget B	Betyget A
<p>Eleven skriver sammanhängande och begripliga texter om erfarenheter, intryck och åsikter samt faktaorienterade texter om bekanta ämnen.</p> <p>Eleven skapar i huvudsak fungerande struktur i sina texter och visar prov på viss variation i ordförråd och meningsbyggnad.</p> <p>Eleven väljer och använder på ett i</p>	<p>Betyget D innebär att kunskapskraven för E och till övervägande del för C är uppfyllda.</p>	<p>Eleven skriver sammanhängande och relativt tydliga texter om erfarenheter, intryck och åsikter samt faktaorienterade texter om bekanta ämnen.</p> <p>Eleven skapar fungerande struktur i sina texter och visar prov på förhållandevis god variation i ordförråd och meningsbyggnad.</p> <p>Eleven väljer och använder på ett</p>	<p>Betyget B innebär att kunskapskraven för C och till övervägande del för A är uppfyllda.</p>	<p>Eleven skriver sammanhängande och tydliga texter om erfarenheter, intryck och åsikter samt faktaorienterade texter om bekanta ämnen.</p> <p>Eleven skapar väl fungerande struktur i sina texter och visar prov på god variation i ordförråd och meningsbyggnad.</p> <p>Eleven väljer och använder på ett ändamålsenligt</p>

huvudsak fungerande sätt olika strategier för skrivande.		ändamålsenligt sätt olika strategier för skrivande.		och effektivt sätt olika strategier för skrivande.
---	--	--	--	---

Kurs D

Eleven kan skriva enkla texter, med viss anpassning till syfte och mottagare, för att kommunicera både i informella och mer formella situationer i vardags-, samhälls-, studie- och arbetsliv.

Betyget E	Betyget D	Betyget C	Betyget B	Betyget A
<p>Eleven skriver med visst flyt beskrivande, redogörande och argumenterande texter om bekanta ämnen.</p> <p>Eleven skapar i huvudsak fungerande struktur i sina texter och visar viss variation i ordförråd och meningsbyggnad.</p> <p>Eleven använder med viss säkerhet enkla och mer avancerade grammatiska strukturer i sina texter.</p> <p>Eleven för och sammanställer på ett i huvudsak fungerande sätt anteckningar för eget skrivande.</p> <p>Eleven väljer och använder på ett i huvudsak fungerande sätt olika strategier för skrivande.</p>	<p>Betyget D innebär att kunskapskraven för E och till övervägande del för C är uppfyllda.</p>	<p>Eleven skriver med relativt gott flyt beskrivande, redogörande och argumenterande texter om bekanta ämnen.</p> <p>Eleven skapar fungerande struktur i sina texter och visar förhållandevis god variation i ordförråd och meningsbyggnad.</p> <p>Eleven använder med relativt god säkerhet både enkla och mer avancerade grammatiska strukturer i sina texter.</p> <p>Eleven för och sammanställer på ett fungerande sätt anteckningar för eget skrivande.</p> <p>Eleven väljer och använder på ett ändamålsenligt sätt olika strategier för skrivande.</p>	<p>Betyget B innebär att kunskapskraven för C och till övervägande del för A är uppfyllda.</p> <p>Eleven skapar väl fungerande struktur i sina texter och visar god variation i ordförråd och meningsbyggnad.</p> <p>Eleven använder med god säkerhet både enkla och mer avancerade grammatiska strukturer i sina texter.</p> <p>Eleven för och sammanställer på ett väl fungerande sätt anteckningar för eget skrivande.</p> <p>Eleven väljer och använder på ett ändamålsenligt och effektivt sätt olika strategier för skrivande.</p>	<p>Eleven skriver med gott flyt beskrivande, redogörande och argumenterande texter om bekanta ämnen.</p> <p>Eleven skapar väl fungerande struktur i sina texter och visar god variation i ordförråd och meningsbyggnad.</p> <p>Eleven använder med god säkerhet både enkla och mer avancerade grammatiska strukturer i sina texter.</p> <p>Eleven för och sammanställer på ett väl fungerande sätt anteckningar för eget skrivande.</p> <p>Eleven väljer och använder på ett ändamålsenligt och effektivt sätt olika strategier för skrivande.</p>

2017-09-15
1 (7)
Dnr 2017:953

Konsekvensutredning avseende förslag till föreskrift om kursplan för kommunal vuxenutbildning i svenska för invandrare

Sammanfattning av förslaget

Den nuvarande kursplanen i kommunal utbildning i svenska för invandrare (sfi) är en förordning som upphävs den 31 december 2017. Skolverket har fått bemyndigandet att ta fram föreskrifter om en ny kursplan för sfi, vilka kommer att träda i kraft och tillämpas fr.o.m. den 1 januari 2018.

Skolverket har bl.a. haft i uppdrag att se över behovet av förändringar i kursplanen för sfi. Den sammanvägda bilden av den nu gällande kursplanen är att den är välfungerande och aktuell och endast i behov av mindre förändringar. Därför har Skolverket efter överväganden valt att behålla den nuvarande kursplanens utformning. Innehållet i Skolverkets förslag bygger på den idag gällande förordningen.

Begreppet undervisning förs in i den föreslagna kursplanen för att betona att eleven ska ges möjlighet och förutsättningar att utveckla sitt språk inom ramen för undervisning av något slag.

De förändringar som Skolverket föreslår i kursplanen innebär sammanfattningsvis följande:

- tydliggörande av den grundläggande läs- och skrivinlärningen,
- framskrivning av digital kompetens samt
- justeringar i de olika kurserna och kunskapskraven inom områdena studie- och arbetsliv.

Innehållet i konsekvensutredningen utgår från 6-8 §§ i förordningen (2007:1244) om konsekvensutredning vid regelgivning.

Bakgrund

Regeringen har beslutat om upphävande av förordningen (SKOLFS 2009:2) om kursplan för kommunal vuxenutbildning i svenska för invandrare. Förordningen ska upphöra att gälla vid utgången av 2017.¹ Genom ett bemyndigande² ska i stället Skolverket ta fram föreskrifter för kursplanen för kommunal vuxenutbildning i svenska för invandrare, vilka behöver träda i kraft den 1 januari 2018.

¹ Regeringsbeslut den 24 november 2016, kungjord genom SKOLFS 2016:68.

² 2 kap. 12 § andra stycket förordningen (2011:1108) om vuxenutbildning, ändrad genom SFS 2016:1052.

Innehållet i Skolverkets förslag bygger på den i dag gällande förordningen och på resultatet av Skolverkets redovisning av ett tidigare regeringsuppdrag.³

A Allmänt

1. Beskrivning av problemet och vad Skolverket vill uppnå

Den sammanvägda bilden av den nu gällande kursplanen är att den är välfungerande och aktuell och endast i behov av mindre förändringar. Därför har Skolverket, efter överväganden om att skriva fram ett centralt innehåll eller inte, valt att behålla den nuvarande kursplanens utformning. Innehållet i Skolverkets förslag bygger på den nu gällande förordningen.

Nedan redovisas ställningstaganden och ändringar som föreslås i förslaget till den nya kursplanen:

- Kursplanen utgår från Gemensam europeisk referensram för språk, GERS⁴, och kopplingen till GERS är tydligt framskriven. I det förslag som föreligger tonar Skolverket ned kopplingen till GERS p.g.a. ändringar som verket gjort i både avsnitten mål och karaktär samt i kunskapskraven, främst för kurs A. GERS omfattar inte kunskapsnivåer för personer som saknar läs- och skrivkunskap. I förslaget lyfts den grundläggande läs- och skrivinläringen fram. Skolverket avser att skriva fram GERS betydelse för kursplanen i sfi i det kommentarmaterial som Skolverket kommer att ta fram.
- Skolverket för in begreppet undervisning för att betona att eleven ska ges möjlighet och förutsättningar att utveckla sitt språk inom ramen för undervisning av något slag, och skiljer därmed undervisning från utbildning. Det senare är sfi i sin helhet med de ramar och kurser som utbildningen har. Genom att använda begreppet undervisning kommer man närmare kursplanen i svenska som andraspråk på grundläggande nivå. Skolverket har därigenom även valt att skriva ”*Genom undervisningen i utbildning i svenska för invandrare ska eleven ges förutsättningar/möjligheten/er att*”
- För att synliggöra de olika språkliga domäner en elev rör sig inom, väljer Skolverket att på flera ställen skriva fram vardags-, samhälls-, studie- och arbetsliv. Studielivet är tillagt av två skäl; för att harmoniera med kursplanen i svenska som andraspråk på grundläggande nivå men även för ett ökat fokus på studier och gymnasieutbildning för alla. Skolverket har också problematiserat begreppet vardagsspråk och dess koppling till arbetsliv inte minst för kortutbildade. Därför är de olika domänerna framskrivna i kunskapskraven men i kurserna A och B används begreppen vardagsnära och vardagsliv. Begreppen vardagsnära och vardagsliv kommer att förklaras i det kommande kommentar-materialet.
- Den grundläggande läs- och skrivinläringen väljer Skolverket att behålla som en tydlig egen del vilken ska kopplas ihop med sfi-kurserna på de olika nivåerna. Verket väljer även att infoga en punktlista försöka synliggöra vad undervisningen i grundläggande läs- och skrivinläring ska ge eleven möjlighet att utveckla.

³ I december 2016 redovisade Skolverket regeringsuppdraget (dnr U2015/2596/s) om att föreslå hur kursplanen för sfi kan förändras så att studievägarna i sfi målgruppsanpassas och blir sammanhållna. Skolverkets uppdrag omfattade även att se över behovet av andra förändringar i kursplanen för sfi. Efter förslag från Skolverket beslutade regeringen den 29 juni 2017 om vissa ändringar av kursplanen, bl.a. avseende målgruppsanpassade och sammanhållna studievägar. Dessa ändringar trädde i kraft den 8 augusti 2017. Se Skolverkets redovisning – dnr 2016:1631, regeringsuppdrag U2015/2959/S. Se även prop. 2014/15:85 Ökad individanpassning – en effektivare sfi och vuxenutbildning.

⁴ Gemensam europeisk referensram för språk: lärande, undervisning och bedömning

- Begreppet ”grundläggande läs- och skrivinlärning” har förts in för att tydliggöra att det handlar om att lära sig läsa och skriva från grunden.
- Kunskapskraven för kurs A har höjts för att komma närmare kraven i kurs B. Exempelvis genom att lägga till "korta enkla texter" i kurs A och läsförståelse.
 - Kraven har även höjts när det gäller skriftlig produktion i kurs A.
 - Skolverket bedömer att det finns behov av att göra vissa justeringar i kursplanen i syfte att förstärka och tydliggöra den digitala kompetensen. Utifrån förtydliganden och förstärkningar avseende digital kompetens⁵ som nyligen gjorts och finns i styrdokumentet som rör det övriga skolväsendet finns det behov av att även revidera kursplanen i sfi. Förslagen till ändringar i kursplanen omfattar tillägg eller förstärkningar i kursplanens mål och karaktär. Digital kompetens läggs inte in i kunskapskraven utan bör ses som en del av helheten. Genom att förtydliga digital kompetens i berörd kursplan säkerställs en likvärdighet i att även dessa elevgrupper får möjlighet att utveckla sin digitala kompetens.
 - Värdeorden i betygssteg C ”relativt väl fungerande” har konsekvent tagits bort och ersatts med endast ”fungerande” för att tydliggöra nivåerna i betygsstegen.

2. Beskrivning av alternativa lösningar för det Skolverket vill uppnå och vilka effekterna blir om någon reglering inte kommer till stånd

Vad gäller exempelvis framskrivningen av digital kompetens i kursplanen kan följande sägas. Digital kompetens finns redan i dag framskrivet i läroplanen för kommunal vuxenutbildning. Ett alternativ hade därför kunnat vara att inte göra ändringar. Skolverket skulle kunna avstå från att ta fram förstärkningar avseende digital kompetens. Detta skulle emellertid medföra att utbildningen inom kommunal vuxenutbildning i sfi inte uppdateras på det sätt som sker inom övriga skolväsendet, vilket skulle kunna påverka elevernas kunskapsutveckling negativt. Förutom likvärdighetsproblematiken kan en elevs möjligheter att gå vidare från sfi till kommunal vuxenutbildning på grundläggande och gymnasial nivå fördröjas och försvåras.

För kursplanen som helhet kan följande sägas. Skolverket skulle som en alternativ lösning ha kunnat ta fram en helt ny omarbetad kursplan. Som ovan nämnts, är emellertid den sammanvägda bilden av den nu gällande kursplanen att den är välfungerande och aktuell och endast i behov av mindre förändringar. Därför har Skolverket valt att behålla den nuvarande kursplanens utformning.

Förordningen (SKOLFS 2009:2) om kursplan för kommunal vuxenutbildning i svenska för invandrare upphävs den 31 december 2017. Om Skolverket skulle avstå från att ta fram föreskrifter inom ovanstående område skulle det medföra att det skulle saknas kursplan för utbildningen.

3. Uppgifter om vilka som berörs av regleringen

De föreslagna förändringarna berör kommunala huvudmän som bedriver sfi samt rektorer, studie- och yrkesvägledare och lärare som arbetar med sfi. 257 huvudmän som bedrev sfi år 2016. Enligt rapporterade uppgifter för 2016 fanns sammanlagt 332 anordnare av sfi.

Likaså berörs de elever som läser sfi. Enligt Skolverkets statistik deltog drygt 150 000 elever i sfi år 2016. Det är en ökning med 8,5 procent jämfört med år 2015. Antalet elever har ökat varje år under 2000-talet. Sedan år 2007 har antalet elever mer än fördubblats. År 2016 uppgick antalet kursdeltagare till nästan 199 000, vilket innebär att varje elev deltog i genomsnitt i 1,3 kurser under året. Nästan två tredjedelar av eleverna läste i kommunens

⁵ Se även Skolverkets redovisning av uppdrag om förslag till nationella it-strategier för skolväsendet, dnr 2015:01153, s. 49 ff.

egen regi. Tre procent av eleverna studerade på folkhögskola, tre procent i studieförbund och knappt en tredjedel hos annan kursanordnare.

4. Uppgifter om de bemyndiganden som Skolverkets beslutanderätt grundar sig på

Skolverket föreskriver med stöd av bemyndigande i 2 kap. 12 § andra stycket förordningen (2011:1108) om vuxenutbildning.

5. Uppgifter om vilka kostnadsmissiga och andra konsekvenser regleringen medför och en jämförelse av konsekvenserna för de övervägda regleringsalternativen

Kostnadsmissiga konsekvenser

Skolverket bedömer att de föreslagna ändringarna inte kommer att ha kostnadsmissiga konsekvenser förutom i den del som rör digitalisering. Framskrivningen av digital kompetens i kursplanen kan komma att påverka kostnaderna för huvudmän. Enligt skollagen ska den utrustning finnas som behövs för att syftet med utbildningen ska kunna uppfyllas (2 kap. 35 §). När det gäller huvudmännens ansvar framgår det av skollagen att huvudmän inom skolväsendet ska se till att personalen ges möjligheter till kompetensutveckling (2 kap. 34 §). I förordningen (SKOLFS 2012:101) om läroplan för vuxenutbildningen anges att utbildningen ska utformas så att ”alla elever ges handledning och får tillgång till och förutsättningar att använda läromedel av god kvalitet samt andra lärverktyg för en tidsenlig utbildning för att själva kunna söka och utveckla kunskaper, genom bland annat bibliotek och digitala verktyg” (kap. 2.4 Rektorns ansvar). Kostnader föreligger redan till viss del som en följd av ändringarna som finns i förordningen om läroplan för vuxenutbildningen. Kostnader kan även uppstå för huvudmän och externa utbildningsanordnare som sedan tidigare inte har investerat i infrastrukturell utbyggnad och inköp av digitala verktyg. Kostnader kan även uppstå för kompetensutvecklingsinsatser av personal. Respektive huvudman behöver göra en bedömning av behovet i verksamheten.⁶

Andra konsekvenser – organisatoriska konsekvenser

Enligt Skolverkets bedömning kan föreslagna förändringar när det gäller grundläggande läs- och skrivinlärningen, i synnerhet inom studieväg 1⁷, komma att påverka hur kommunala huvudmän organiserar sfi.

År 2016 deltog över hälften av eleverna inom studieväg 1 i grundläggande läs- och skrivinlärning. Av de nybörjare som år 2014 påbörjade studieväg 1, kurs A, slutförde 66 procent någon kurs med godkänt resultat t o m år 2016. Det var 31 procent som slutförde kurs A, medan 5 procent av eleverna på studieväg 1 slutförde kurs D. För nybörjare 2014 som slutförde minst en kurs med godkänt resultat t o m 2016, var tiden mellan start och slutdatum i genomsnitt 58 veckor. Även här finns stora skillnader beroende på vilken kurs eleven startat på. För de som påbörjade sina studier på studieväg 1, kurs A, krävdes i genomsnitt 67 veckor för att klara kursen, jämfört med 20 veckor för de som påbörjade sina studier på studieväg 3, kurs D.

Enligt nuvarande reglering knyts inte den grundläggande läs- och skrivinlärningen till någon av kurserna A–D, utan utgör en egen del, som kan läsas fristående eller kombineras med någon av kurserna. Andelen kursdeltagare som har deltagit i grundläggande läs- och skrivinlärning varierar stort mellan olika studievägar. Undervisningen får ske på elevens

⁶ Se även Skolverkets redovisning av uppdrag om förslag till nationella it-strategier för skolväsendet, dnr 2015:01153, s. 49 ff.

⁷ PM; *elever och studieresultat i kommunal vuxenutbildning i svenska för invandrare år 2016 (Dnr 2017:00824)*

modersmål eller annat språk och bör även då kunna ske parallellt med undervisning i svenska. Hur detta sker organisatoriskt idag varierar stort. Kommuner väljer att i vissa fall infoga denna undervisning i ordinarie sfi-undervisning. Andra kommuner erbjuder denna undervisning separat, på andra tider för berörda elever. Antalet timmar för denna undervisning varierar stort.

När den grundläggande läs- och skrivinlärningen skrivs fram och tydliggörs kommer det att påverka hur utbildningen behöver organiseras för att säkerställa likvärdighet. Då den grundläggande läs- och skrivinlärningen utgör en större del av studieväg 1 så ställer det krav på organisation, arbetsmetoder och undervisningstid för att möta varje individs behov och ge förutsättningar för eleven att nå så långt som möjligt i sin språkutveckling.

En jämförelse av konsekvenserna för de övervägda regleringsalternativen

Konsekvenserna för det övervägda regleringsalternativet om en helt omarbetad kursplan skulle i huvudsak vara desamma.

Mänskliga rättigheter och icke-diskriminering

Skolverket tar hänsyn till frågor som rör mänskliga rättigheter och icke-diskriminering. I Skolverkets instruktion lyfts vissa grupper och delar av rättigheterna fram. Det gäller bland annat jämställdhetsperspektivet, funktionshinderperspektivet och nationella minoriteter.

Jämställdhetsperspektivet, funktionshinderperspektivet och de nationella minoriteterna

I genomförandet av uppdraget har funktionshindern- och jämställdhetsperspektiv beaktats. Dessutom har Skolverket beaktat de nationella minoriteterna i genomförandet. Skolverket bedömer att förslaget inte medför några särskilda konsekvenser vad gäller jämställdhet, funktionshinder och de nationella minoriteterna.

6. Bedömning av om regleringen överensstämmer med eller går utöver de skyldigheter som följer av Sveriges anslutning till Europeiska unionen

När det särskilt gäller framskrivningen av digital kompetens kan följande sägas. Det finns inga EU-bestämmelser specifikt om hur digital kompetens eller programmering ska skrivas fram på styrdokumentsnivå nationellt. Däremot finns en rekommendation (2006/962/EG) som Europaparlamentet och Europeiska unionens råd meddelade 2006, där digital kompetens beskrivs som en av åtta nyckelkompetenser för livslångt lärande. Digital kompetens beskrivs som särskilt viktig för självförverkligande och personlig utveckling, aktivt medborgarskap och anställningsbarhet. Nyckelkompetenserna beskrivs också som mycket viktiga för innovation, produktivitet och konkurrenskraftighet samt nödvändiga i ett kunskapssamhälle och för en mer flexibel arbetskraft som snabbare kan anpassa sig efter en föränderlig och tätt sammanlänkad värld. Även OECD (2010) förde i en studie om The New Millennium Learners¹⁰ fram digitaliseringens allt större betydelse för skolväsendet. Skolverket bedömer att aktuellt förslag är förenligt med denna rekommendation.

I övrigt bedömer Skolverket att innehållet i detta förslag inte påverkas av de skyldigheter som följer av Sveriges anslutning till EU.

Det finns en icke-bindande gemensam europeisk referensram för språk (GERS)⁸. GERS är framtaget av Europarådet. Kursplanen i sfi är uppbyggd i enlighet med detta ramverk. Skolverket har beaktat detta ramverk i utarbetande av förslag till formuleringar i kursplanen. GERS är under revidering. Skolverket följer Europarådets arbete med

⁸ Gemensam europeisk referensram för språk: lärande, undervisning och bedömning

revidering av referensramen. Skolverket bedömer att revideringen av kursplanen för sfi kan genomföras trots den pågående revideringen av referensramen.

7. Bedömning av om särskilda hänsyn behöver tas när det gäller tidpunkten för ikraftträdande och om det finns behov av speciella informationsinsatser

Skolverkets förslag om kursplanen i sfi behöver träda i kraft i och med att förordningen (SKOLFS 2009:2) om kursplan för kommunal vuxenutbildning i svenska för invandrare upphör att gälla vid utgången av 2017. Detta ikraftträdande behöver föregås av informationsinsatser för att säkerställa att den nya kursplanen är väl känd.

Informationsinsatser planeras under hösten 2017 i form av drygt 20 regionala dialoger, sex konferenser *Mötesplats sfi 2017* samt information på Skolverkets webbplats.

B Kommuner och landsting

Beskrivning av effekter för kommuner eller landsting utöver det som framkommer under avsnitt A ovan

Skolverket bedömer, i enlighet med 14 kap. 3 § regeringsformen, att de redovisade förslagen till föreskrifter om kursplaner inte innebär någon inskränkning i det kommunala självstyret.

C Företag

De företag som berörs är de som erbjuder utbildning på entreprenad eller utbildning motsvarande kommunal vuxenutbildning med betygsrätt. Kommun eller landsting är enligt skollagen huvudman för sfi, men kan uppdra åt andra att anordna utbildningen. År 2016 studerade 3 procent av eleverna på folkhögskola, 3 procent i studieförbund och knappt en tredjedel hos annan kursanordnare. Skolverket bedömer att cirka 75 företag och folkhögskolor kan komma att beröras av förändringarna.

Regleringen bedöms inte få effekter av betydelse för företags arbetsförutsättningar, konkurrensförmåga eller villkor i övrigt. Konsekvensutredningen innehåller därför inte någon beskrivning i avsnitt C.

D Samråd

Skolverket har med anledning av utarbetandet av en ny kursplan för sfi genomfört ett flertal samråd för olika berörda målgrupper. Tre hearings har genomförts, en med lärare inom sfi och två med rektorer och studie- och yrkesvägledare. Dessa möten har omfattat sammanlagt 140 yrkesverksamma personer inom sfi från hela landet. Skolverket har även träffat Nationellt centrum i svenska som andraspråk (NC) och Specialpedagogiska skolmyndigheten (SPSM) rörande kursplanen i sfi. Vidare har ett besök gjorts hos Göteborgsregionens huvudkontor (GR) för att diskutera deras arbete med yrkesutbildning kopplat till sfi-undervisningen. Samråd har även skett med Arbetsförmedlingen och Sveriges Kommuner och Landsting (SKL).

Skolverket har vidare genomfört 13 verksamhetsbesök hos anordnare av sfi-verksamhet och hållit ett antal konferenser som bl.a. tagit upp aktuellt tema. Därigenom har Skolverket nått en bred målgrupp bestående av olika aktörer inom vuxenutbildning och etablering av nyanlända.

E Kontaktperson

Vid frågor kontakta undervisningsråd Inger Bergendorff, tfn: 08-527 33 283
inger.bergendorff@skolverket.se eller undervisningsråd Ulrika Perry, tfn: 08-527 33 177,
ulrika.perry@skolverket.se.

Remiss